

Afstemming	9
Woord vooraf	11
De wereld stond stil, maar zag die wereld Mandela's voornaamste inspiratiebron?	15
Deel I Ubuntu	25
hoofdstuk I Ubu-ntu	27
1 Terreinverkenning	27
2 Zijn en weten als geheel: filmische dynamiek	32
3 Homo loquens - homo agens	34
hoofdstuk II Racisme - legitimatie voor verovering, onderdrukking en overheersing	39
1 Inleiding	39
2 Aristoteles en zijn doorwerking	41
3 David Hume	46
3.1 Verlichtingskader	46
3.2 Hume-ambivalentie in filosofie	47
4 Immanuel Kant	49
5 Georg Wilhelm Friedrich Hegel - eurocentrisme ten top	54
5.1 Typering	54
5.2 Hegel's visie aangaande suh-Sahara Afrika	55
5.3 Kritiek van Mogobe Ramose op HegeXs visie	56
6 Conclusies - vooroordeel en onbegrip	60
hoofdstuk III Het Panta Rhei van ubuntu	65
1 Stromen of vast stellen	65
2 Horen en zien vergaan	67
3 Sprekend de mens	72
4 Umuntu ngumuntu ngabantu	75
Intermezzo - over de schoonheid	77
hoofdstuk IV Medische zorg geïnspireerd door ubuntu	86
1 Ik ben ziek - wij zijn ziek	86
2 Zorg voor de dementerende mens	89
3 Westerse culturele onmacht	91
4 Medisch oordelen en handelen oog in oog met leven en dood vanuit ubuntu-visie	94
5 Adem: Poëtisch protest tegen verdonkering van de animistische gemeenschap	100
6 Okra als onverwoestbare kern van de ziel	103
Concluderend - ook over het lachen	105
hoofdstuk V Wetgeving en rechtspraak geïnspireerd door ubuntu	107
A De wet als stroming van recht	107
1 Inleiding	107
2 Waarheids- en Verzoeningscommissie	108
3 Misdadiger en slachtoffer als abstracte begrippen	112
B De wet als breekijzer	116
1 Inleiding	116
2 De oorspronkelijke Grondwet en politieke organisatie van de Kikuyu versus Engelse beschavingsarrogantie en imperialistisch koloniale belangen	117
2.1 Invloed van het evolutionaire beschavingsconcept van Tylor	118
2.2 De oorspronkelijke democratie van de Kikuyu	120
2.3 Engelse politiek van repressie en legitimatie via abstracte wetgeving	123
2.4 Westerse wetgeving: abstract bekend,	

van de concrete basis vervreemd	127
2.5 Het schrift als “beslissend teken van beschaving”	131
hoofdstuk VI Ubuntu als muzische communicatie	134
1 Panta rhei: ‘dance of be-ing’	134
2 Dans en muziek en Civil Rights Movement	135
3 Sport - dans - muziek - herstel van harmonie	137
4 De schele blik van het westen	138
5 Zingen als gemeenschap stichtende bron	140
6 Miriam Makeba - zingende getuige: Mama Africa	142
deel II Mandela - Ubuntu en strijdbare verzoening	147
Inleiding: Ubuntu, inspiratiebron voor de verzoeningspolitiek van Nelson Mandela	149
hoofdstuk I Het Handvest van de Vrijheid	
Baken voor verzoening	153
1 Nelson Mandela als Afrikaanse wetgever	153
2 Er bestaat geen koninklijke weg voor verzoening	157
3 Ubuntu als inspiratiebron voor Mandela’s verzoeningsstrategie	158
4 Mandela: tweezijdig revolutionair	160
5 Freedom Charter als baken	163
6 Vrijheid als vrij zijn via vrij worden	167
7 Wetgevende arbeid als bevrijdende strategie: Mandela’s politieke pleidooi tijdens het Rivonia-proces	170
hoofdstuk II Verzoening - spreken - ubuntu	173
1 Houvast voor onderhandelingen	173
2 Politieke doorwerking van internationale boycot	174
3 De brandende kwestie van geweld en de SACP	176
4 Burgerinitiatieven vanuit de civil society	178
5 Geweld - ageren en reageren	179
6 Hard tegen hard en tijd voor kentering	181
hoofdstuk III Verzoening - spreken met wapens achter de hand	184
1 Een commissie van hogere functionarissen	184
2 Het geluk van de gevangenschap van Mandela	185
3 Wat is vrijheid?	187
4 Moeizame onderhandelingen	192
hoofdstuk IV Het Trojaanse paard van groepsrechten	196
1 Een nieuwe fase in het overleg tussen Mandela, het ANC en de regering	196
2 Een nieuwe fase in de onderhandelingen	197
3 Bondsstaat of statenbond?	199
4 Het Trojaanse paard van groepsrechten	202
hoofdstuk V In vrijheid gaan	207
1 Wisseling van de wacht’	207
2 Een momentum in de geschiedenis van Zuid-Afrika	209
3 In vrijheid gaan	211
4 Bevrijding als bevrijding van geschiedenis	212
hoofdstuk VI Oliver Tambo: vriend en evenknie	216
1 Mandela en Tambo	216
2 Het J’accuse van Tambo	217
3 Wie zijn de racisten ?	220
4 Revolutionaire taal en nationalistische doelstellingen	222
5 Het United Democratic Front	224

6	Harare 1989	227
7	Overdracht van de leidersrol	230
hoofdstuk VII Verzoeningsstrategie - van persoon naar organisatie: Lusaka, Buthelezi, Joe Slovo		234
1	Lusaka	234
2	Buthelezi	235
3	Joe Slovo	245
hoofdstuk VIII Staatsman - bevochten en toegespeeld		247
1	Woedende dagen	248
2	De persoonlijke tragiek van een verloren huwelijk	249
3	Als een staatshoofd ontvangen	256
4	Nobelprijs voor de vrede	258
hoofdstuk IX Het Freedom Charter krijgt vlees en bloed		262
1	Staatsrecht als toegang tot vrijheid	264
2	Beslissende weken, dagen en uren	268
3	Terugkeer van het theater voor de wereld	271
4	In het hol van de 'leeuw'	275
5	Het paradoxale effect van de Afrikaner Weerstandsbeweging	277
6	"I will go down on my knees"	278
7	27 april 1994	282
	Bibliografie	284
	Personenregister	289
	Over de auteur	293